INVENTARIS

VAN HET ARCHIEF VAN DE

POLDER LANGE WEIDE EN ELFVIERTEL

(1476) 1525-1974

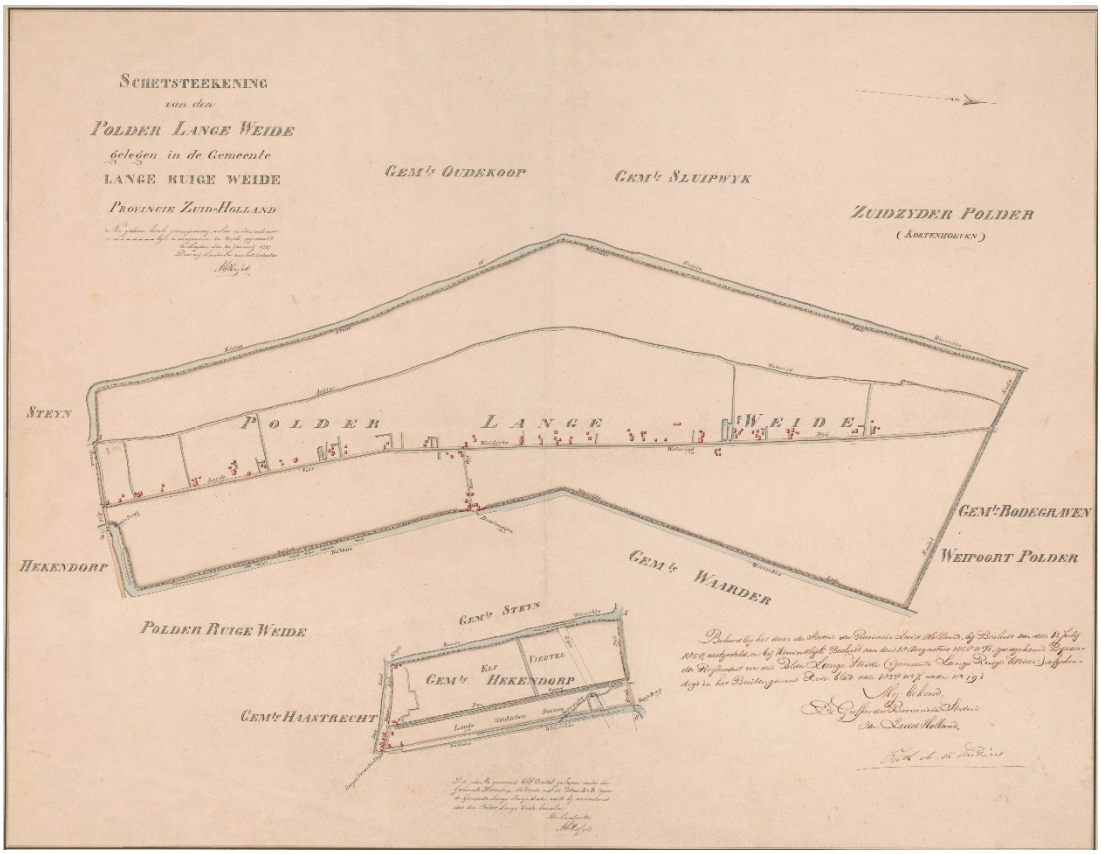

Beheersnr. H101

RHC Rijnstreek en Lopikerwaard

J. van der Klis, april 2023

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING
Grondgebied 1
Ontstaansgeschiedenis 1
Afwatering 1
Molens en gemalen 2
Elfviertel 4
Bestuursinrichting 4
Opheffing 5
Archief en inventarisatie 5
Bestuursleden 1859-1974 6

INVENTARIS VAN HET ARCHIEF VAN DE POLDER LANGE WEIDE EN ELFVIERTEL (1476) 1525-1974

STUKKEN VAN ALGEMENE AARD 8
A. Notulen 8
B. Ingekomen en minuten van verzonden stukken 8

STUKKEN BETREFFENDE BIJZONDERE ONDERWERPEN **9**
I. ORGANISATIE
A. Grondgebied en bestuursinrichting 9
B. Bestuur 9
C. Personeel 10
D. Bezittingen 10
1. Algemeen 10
2. Aan- en verkoop 11
3. Verpachting en verhuur 12
4. Zakelijke rechten 13
E. Financiën 13
1. Begrotingen en rekeningen 13
2. Omslag en inning van polderlasten 14
3. Geldleningen 15
4. Boekhouding en financiële administratie 16
F. Archief 16
G. Verhouding tot hogere organen 16
II. TAAKUITVOERING
A. Toezicht 17
1. Keur en schouw 17
2. Vergunningen 18
B. Beheer en onderhoud van waterstaatswerken 20
1. Waterstand en bemaling 20
2. Watergangen 21
3. Bruggen, duikers en dammen 22
4. Kaden en dijken 23
5. Molens en gemalen 24
6. Wegen en voetpaden 26

CONCORDANS 28

INLEIDING[i]

Grondgebied

De polder Lange Weide (met Elfviertel) was tot 1975 een zelfstandige polder binnen het Groot-Waterschap van Woerden. De polder lag in de vroegere gemeentes Lange Ruige Weide, later Driebruggen, en Bodegraven. Het gedeelte van Elfviertel viel binnen de gemeentegrenzen van Hekendorp. In het noorden grensde de polder aan de Weijpoort, ten oosten aan het Westeinde van Waarder en aan de Ruige Weide. In het zuidoosten grensde de polder aan Groot-Hekendorp, in het zuiden aan de IJsseldijk. Verder grensde de polder in het zuidwesten aan Negenviertel en Oukoop en tenslotte in het noordwesten aan Cortenhoeven.
De polder had een oppervlakte van circa 680 hectare.

Ontstaansgeschiedenis

Bij oorkonde van 20 maart 1308 verklaarde Gwijde van Avesnes, bisschop van Utrecht naar waarheid vernomen te hebben dat zijn voorganger, bisschop Hendrik van Vianden (1250-1267) in erfpacht had uitgegeven Custwijc en Ondanc, ook wel de Bisschopsweide geheten. Hij bevestigde de oorspronkelijke uitgiftevoorwaarden en legde ze opnieuw schriftelijk vast. Het ging hier om een gebied van “negen en vijftich cleyne hoven” van ieder 20 morgen en een “viertel”, of wel 1185 morgen. In de rekening van de “rentmeester aan deze zijde der IJssel” over 1378/1379 wordt gesproken van het pachtgoed van de “Weijden”, waaronder de Lange Weide, Ruige Weide en Cortenhoeven. Onder deze namen is het gebied, dat van oudsher een afzonderlijk gerecht vormde, tot op heden nog steeds bekend.

Dit gebied rondom de “Lange Weijde” was al door een voorganger van bisschop Hendrik van Vianden ter ontginning uitgegeven. Aanvankelijk was het wildernis geweest en als zodanig bisschoppelijk terrein, verworven door schenkingen van Duitse koningen. De bisschop verleende de ontginners ook steun bij het toegankelijk maken van de binnenlanden, namelijk in de vorm van aanleg van wegen en weteringen. In de oorkonde van 1308 was vastgesteld dat de ingelanden van Lange en Ruige Weide hun grond in erfpacht hadden, ‘mit weghen ende mit weteringhen’. Daarmee stond de verhouding tussen bewoners en land- en waterwegen vast. Van oudsher werden wegen in de polder dan ook beschouwd als onderdeel van de hele ontginning, en later van de polder.
Zoals gezegd waren “Lange Weyde, Rughe Weyde en Corthoeven” door de bisschop in erfpacht uitgegeven, dus als erfelijk pachtgoed voor onbepaalde tijd aan de inwoners van dit gebied. Dit hield in dat de bisschop eigenaar van de grond bleef en de pachter ‘slechts’ het erfelijk gebruiksrecht van het land had.
De oorkonde van 1308 over de Lange Weide bevatte verder nog bepalingen over de hoogte van de pacht en, losstaand hiervan, over de tienden en emolumenten. De inwoners moesten ‘schotbaar’ zijn, dat wil zeggen dat ze belasting moesten kunnen betalen. De grond werd als geheel aan de gezamenlijke inwoners verpacht. Onderling stelden zij ieders pacht vast, afhankelijk van de grootte en waarde van zijn hoeve.

Afwatering

De zorg voor de waterlozing speelt al sinds eeuwen een belangrijke rol in de geschiedenis van de veenpolders. Over het algemeen gebeurde de afwatering van de meeste polders richting de Oude Rijn, maar na de afdamming van de Hollandse IJssel bij het Klaphek in 1285 konden veel polders, die eerst op de Oude Rijn loosden, hun lozing verleggen naar de IJssel. Echter, de polders Lange Weide en Ruige Weide met Kortehoeven (Custwijc en Ondanc) hebben tot in de zeventiende eeuw nooit iets met de lozing op de Oude Rijn te maken gehad. Zij hadden al lang vóór de afdamming bij Klaphek een wetering richting de IJssel, vermoedelijk al meteen vanaf de ontginning.
Door verlanding van de Hollandse IJssel in de zestiende en begin zeventiende eeuw, konden de polders tussen de Oude Rijn en Hollandse IJssel de afwatering op de Hollandse IJssel niet meer

volhouden. Steeds meer polders gingen (opnieuw) hun overtollig water afvoeren naar de Oude Rijn. Men sloot overeenkomsten met het Groot-Waterschap van Woerden en het Hoogheemraadschap Rijnland om op de boezem van deze waterschappen te mogen lozen. Als laatste verlegden ook de

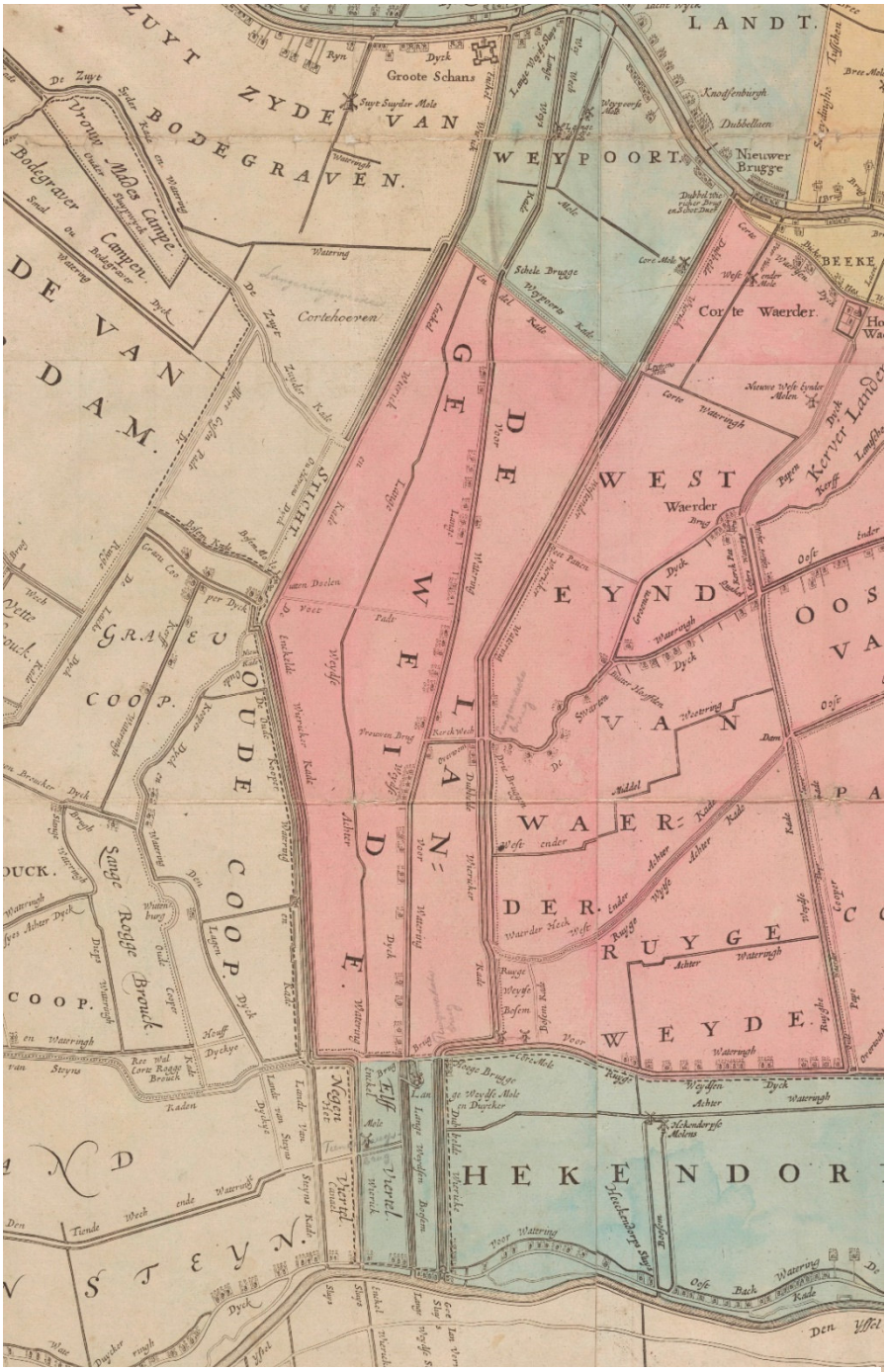

Fragment van de kaart van het Groot-Waterschap van Woerden, vervaardigd door de gebroeders Vingboons, 1739.

polders Lange Weide en Ruige Weide hun afwatering naar de Rijn. Bij contract van 18 augustus 1612 met de Staten van Holland en Utrecht werden deze polders opgenomen in het Groot-Waterschap van Woerden, waarvoor men jaarlijks een bijdrage betaalde.

Molens en gemalen

Door inklinking en intensief gebruik waren de polders inmiddels een stuk lager komen te liggen en was het niet meer mogelijk om overtollig water vanzelf "omlaag" de Oude Rijn in te laten stromen.

Om het water omhoog te brengen werden vanaf de zestiende eeuw in veel polders windmolens in gebruik genomen. Voor Langeweide bood de nieuwe uitwatering een goede gelegenheid om ook voor windbemaling te kiezen. In 1613 werd er in elk geval een eerste windmolen gebouwd voor het noordelijk deel van de polder, het Laageind. Die molen stond niet in de polder zelf, maar in de naburige polder Weijpoort, zo'n 200 meter van de molen van die polder. Misschien tegelijkertijd, maar niet veel later werd er een tweede molen gebouwd voor het zuidelijk deel. Deze Hoogeindse molen werd gebouwd bij de Langeweidse boezem, een watertje dat voorheen de verschillende poldersloten uit dat deel van de polder met de Hollandse IJssel verbond. De Laageindse molen bracht het overtollig water via een lange molenvliet naar de Oude Rijn, terwijl de Hoogeindse molen het water via het kanaal de Dubbele Wiericke naar de Rijn afvoerde. Beide molens zijn afgebeeld op de kaart van Rijnland door Floris Balthasarsz van Berckenrode uit 1615. In 1674 werd er een nieuwe Laageindse molen gebouwd; de oude was afgebrand, wellicht bij de terugtocht van de Fransen in december 1672.

Rond 1870 bleken de twee stokoude windmolens minder goed hun werk te doen. De ingelanden, die steeds meer wateroverlast ondervonden, vroegen een aantal deskundigen om advies over hoe dit probleem het beste kon worden opgelost. De adviseurs kwamen tot de conclusie, dat de meest doelmatige oplossing zou zijn het bouwen van een stoomgemaal en het verbeteren van de schepraderen van een van de twee molens. Het stoomgemaal zou gebouwd worden op de plaats van de Laageindse molen, ongeveer ter hoogte van de huidige "Put van Broekhoven" aan de Weijpoort. De Laageindse molen met bijbehorende molenaarswoning zou worden afgebroken; onderdelen ervan zouden hergebruikt worden in de Hoogeindse molen. Op 19 juni 1871 werden deze werkzaamheden openbaar aanbesteed. Het slopen en bouwen van het gemaal werd voor 10.739 gulden gegund aan de aannemer Godvliet uit Hoorn; de stoommachine en overige mechanica werden geleverd door de firma Stork uit Hengelo voor 11.000 gulden. Begin 1872 was het gemaal gereed; nadat het aanvankelijk goed leek te functioneren kwamen er na enkele jaren nogal ernstige technische problemen. Het zou nog tot 1876 duren voordat het gemaal "Muller", genoemd naar de poldervoorzitter en burgemeester van Lange Ruige Weide G.A. Muller, volledig voldeed aan de eisen. Het stoomgemaal zou in werking blijven tot 1911, toen het vervangen werd door een nieuw gemaal. Kort daarna werd het gemaal "Muller" gesloopt. De Hoogeindse molen is in die eerste jaren nog ingezet als ondersteuning voor het stoomgemaal, maar al snel bleek dat deze molen volledig aan zijn eind was. In 1881 besloot het polderbestuur, dat het bovenhuis van de molen zou worden afgebroken en het onderste gedeelte tot woning zou worden verbouwd. In 1920 werd er bij de vroegere molen een Amerikaanse windmotormolen gebouwd; de ingelanden vonden de steenkoolprijzen voor het gemaal te hoog en hoopten door het weer bouwen van een extra molen op stookkosten te besparen. De windmotor werd gedurende de Tweede Wereldoorlog ernstig beschadigd en is kort daarna afgebroken.

Het gemaal aan de Pr. Beatrixkade.

In 1910 besloten de gezamenlijke ingelanden van Langeweide om een nieuw gemaal te bouwen op een geheel andere locatie. De keuze viel op de Wierickekade in het dorp Driebruggen, langs de Dubbele Wiericke, tegenwoordig Prinses Beatrixkade 10. Het werd opnieuw een stoomgemaal met een centrifugaalpomp, geleverd door de firma Pannevis. Het stoomgemaal werd in 1955 omgebouwd tot een elektrisch gemaal en is tot halverwege de jaren '90 van de vorige eeuw in gebruik gebleven. Tegenwoordig is het een gemeentelijk monument in de gemeente Bodegraven-Reeuwijk.

Elfviertel

De polder Lange Weide bestond uit twee waterstaatkundige delen, namelijk de polder Lange Weide die ongeveer 640 ha. groot was en het poldertje Elfviertel onder Hekendorp, dat een oppervlakte van ongeveer 45 ha. had. Het contract waarbij Elfviertel bij de Lange Weide opgenomen werd, is niet aanwezig in het archief. Volgens een overeenkomst uit 1836 tussen het bestuur van de Lange Weide en de toenmalige eigenaar van de landen in Elfviertel, werd dit poldertje door de Lange Weide bemalen door middel van een duiker in de Broekkade. Hiervoor werd door de eigenaars van Elfviertel en later ook door de Staat, als eigenaar van de spoorweg Gouda-Woerden, die het noordelijk polderdeel van west naar oost doorsneed, jaarlijks aan de polder Lange Weide een vaste bijdrage uitgekeerd. Vanaf 1932 werd Elfviertel opgenomen in de polderlasten. Bij de opneming in de bemaling van de Lange Weide werd de oude molen van Elfviertel, die op de Enkele Wiericke uitsloeg, opgeheven.
Ten oosten van Elfviertel bevond zicht een smalle strook land van ongeveer 20 ha., genaamd de Langeweidse Boezem. Deze boezem was voor het grootste deel eigendom van de Lange Weide, maar lang vroeger buiten de administratieve grens van de polder. Na een kwestie met de gemeente Hekendorp in 1957, over het lozen van afvalwater van het nieuw gestichte Verenigingsgebouw aldaar, is de Langeweidse boezem bij de polder Lange Weide gekomen.

Bestuursinrichting

Lange Weide, Ruige Weide en Cortehoeven vormden van oudsher samen één ambacht of gerecht met aan het hoofd een schout, die tevens schout was van de polders in het gerecht. Voor de Lange Weide waren er drie heemraden. De schout werd benoemd door de ambachtsheer. Zijn functie was ongeveer zoals die van een dijkgraaf in een hoofdwaterschap, namelijk voorzitter van de rechtzitting en van buurspraken. De buren kwamen bijeen wanneer er besluiten genomen moesten worden die alle eigenaars en pachters aangingen. Zij werden daartoe opgeroepen door een bode. Schout en heemraden werden door de ambachtsheer jaarlijks benoemd uit dubbeltallen. Het ambt van schout en secretaris werd in de Lange Weide vanaf 1881 niet meer door een en dezelfde persoon bekleed.
Na 1795 zijn het ambacht, later de gemeente, en polder strikt gescheiden als bestuur. Het bestuur van de gemeente ging over naar de ingezetenen. Het bestuur van de polder kwam in handen van de ingelanden of geërfden. Zij kozen voortaan de schout en heemraden. De schout werd voortaan voorzitter genoemd; de buurspraak voortaan de vergadering van ingelanden of geërfden. De rechtsmacht van waterschapsbesturen werd in 1841 afgeschaft.

Het besturen van de polder gebeurde aan de hand van schouwbrieven, waarvan de oudste uit 1600 en 1638 dateerden. In 1858 kwam er een Bijzonder Reglement voor de polder Lange Weide tot stand, waarin de organisatie, het bestuur en de geldzaken van de polder werden geregeld. Elf jaar later, in 1869, werd er een keur of politieverordening vastgesteld, die tot 1975 regelmatig werd aangepast of aangevuld: hierin stond wat de rechten en plichten waren voor de ingelanden (grondeigenaars) en pachters in de polder en wat er allemaal verboden was. Het polderbestuur bestond uit een schout of voorzitter, bijgestaan door drie heemraden of bestuursleden. Verder stonden er rond 1860 een secretaris, een bode en twee molenaars op de loonlijst.
De secretaris droeg zorg voor de administratie, met de schout en heemraden als uiteindelijke verantwoordelijken. Zij droegen zorg voor de uitvoer van onderhoudswerkzaamheden of de aankoop van nieuwe materialen. Het bemalen van de molens werd door hen aan iemand aanbesteed en opgedragen. Vanaf de negentiende eeuw was de molenaar in vaste dienst.
De eigendommen van de polder werden verpacht, zoals het gras en houtgewas van kaden en wegen. De omslag die het polderbestuur hief heette morgen- of molengeld. De polderrekening werd dan ook wel “molenrekening” genoemd, omdat molens het belangrijkste en duurste onderhoudswerk waren voor de polder.

Opheffing

Vanaf de jaren ’60 van de vorige eeuw werd de organisatie van het waterstaatsbeheer in de provincie Zuid-Holland sterk gewijzigd. Veel kleine polders en waterschappen bleken niet meer voldoende in staat om hun taak naar behoren uit te voeren; het aantal taken op het gebied van waterbeheer was ook sterk toegenomen. Als gevolg daarvan werden nieuwe, grotere waterschappen en hoogheemraadschappen opgericht. Met ingang van 1 januari 1975 kwam er daardoor ook een eind aan het zelfstandig bestaan van de polder Langeweide. Met circa dertig andere polders en waterschappen ging de polder op die datum op in een nieuw ingericht Groot-Waterschap van Woerden.

Archief en inventarisatie

In de eerste helft van de negentiende eeuw groeide in het algemeen bij overheidsbesturen en particulieren de belangstelling voor historie en archieven. Vóór die tijd werd het belang van archiefbeheer nog niet zo gezien. Tot ongeveer 1750 werden stukken vooral chronologisch bewaard, vanaf die tijd bracht men wel enige ordening aan in de vorm van onderwerpen. De inzichten in de negentiende eeuw had ook gevolgen voor het beheer en beschrijven van archieven. Commies-chartermeester van het Rijksarchief J.H. Hingman, aan wie door de Staten van Zuid-Holland het ordenen en beschrijven van de oude gemeente- en waterschapsarchieven in de provincie was opgedragen, inventariseerde in 1881 ook het archief van de polder Lange Weide. Bij deze inventarisatie werden echter nog veel archivalia zoals series en losse stukken, niet meegenomen in de beschrijving. De aangebrachte orde was ook gedeeltelijk verloren gegaan.
Uit een brief van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland aan het polderbestuur in 1954, bleek dat de Inspecteur van de gemeente- en waterschapsarchieven van Zuid-Holland, H.L. Hommes, al drie jaar eerder aangedrongen had op overdracht van het archief aan de secretaris van de polder. Geconstateerd was dat het archief tot dan toe in een kast in het café van Driebruggen, in een bijkeuken stond, en kennelijk in geen jaren open geweest was, zodat de stukken door vocht en schimmel aangetast waren. Aan het polderbestuur was daarom opgedragen onmiddellijk maatregelen te nemen om deze kast ergens anders de zetten en het archief te drogen en schoon te maken. In reactie op deze oproep schreef het polderbestuur dat het archief inmiddels al sinds geruime tijd bij de secretaris bewaard werd. De archiefkast zou nog verplaatst worden naar het lokaal waar de vergaderingen gehouden werden, in het voormalig gemeentehuis (het café) van Lange Ruige Weide. De materiele verzorging van het door vocht aangetaste archief moest echter nog op zich laten wachten omdat de secretaris wegens ziekte zijn werkzaamheden voor langere tijd niet kon verrichten.
Ook in de jaren daarna werd door de provincie aangedrongen op verzorging van de stukken en een goede inventarisatie. Het polderbestuur overwoog nog om dit door een medewerker van de Unie van Waterschapsbonden te laten doen, maar het provinciebestuur achtte het personeel hiertoe niet deskundig genoeg.
Uiteindelijk is deze taak opgedragen aan de latere adjunct-provinciaal archiefinspecteur van Zuid-Holland, J.H. Streefland, die op dat moment nog bezig was met de studie voor wetenschappelijk archiefambtenaar tweede klasse. In het kader van deze opleiding heeft hij in 1959 het hele archief opnieuw beschreven, voorzien van een logische ordening en een inleiding. Hierin valt eveneens te lezen dat het archief “op diverse plaatsen werd bewaard, (en) bevonden zich bundels en losse stukken op het gemeentehuis te Lange Ruige Weide, het Groot-Waterschap van Woerden, en in een kast, staande in een café te Lange Ruige Weide”. Streefland heeft de stukken zoveel als mogelijk bij elkaar gebracht en geprobeerd de oude organisatie van het archief te herstellen. De inventarisatie van Streefland in 1959 besloeg het archief tot circa 1955. Door P.F. Duinker, medewerker van de Provinciale Archiefinspectie, is vervolgens in 1968 een supplement-inventaris gemaakt, van stukken tot circa 1960. Mogelijk zijn deze stukken boven water gekomen in 1967, toen de zeventien Hollandse polders binnen het Groot-Waterschap hun archieven in bewaring gaven aan het Groot-Waterschap van Woerden. In dat jaar was er een goedgekeurde archiefbewaarplaats gereed gekomen in het Gemeenlandshuis aan de Havenstraat. In deze ruimte heeft het archief van de polder

Lange Weide gestaan tot kort na de opheffing van het Groot-Waterschap per 1 januari 1995. Het archief werd kort daarna overgebracht naar de archiefbewaarplaats van het Streekarchief Rijnstreek (thans RHC Rijnstreek en Lopikerwaard) in het gemeentehuis van Woerden.

Van het overige archief tot aan de opheffing van de polder in 1974 was slechts een zeer globale magazijnlijst aanwezig. Om het complete archief toegankelijk te maken, is in 2022 besloten het in zijn geheel te (her)inventariseren in een klassieke inventaris. De oorspronkelijke indeling, zoals toegepast door Streefland, is hier en daar iets aangepast. Ook is er nog een kleine hoeveelheid archiefmateriaal vernietigd op basis van de daarvoor geldende richtlijnen uit 1984 en 1994. Dit betreft vooral circulaires, bijlagen bij de rekening, bescheiden met betrekking tot de pensioenvoorziening van personeel en vergunningen, verstrekt door andere organen en ter kennisname gezonden aan het polderbestuur. Juist in de weken waarin het archief beschreven werd, bracht één van de vaste bezoekers aan de studiezaal van het RHC een notulenboek van de polder mee over de periode 1935-1952. Dit bleek bij familie van een vroegere poldersecretaris vandaan te komen.

Het archief van de polder Lange Weide staat bij het RHC geregistreerd onder beheernummer H101. De omvang van het archief beslaat 5 meter. De materiele staat van het archief is redelijk tot goed.

Bestuursleden van 1859-1974

Voorzitter

P.M. Montijn	1859-1865
G.A. Muller	1865-1881
L. Kok Czn.	1882-1909
E. Boerefijn	1909-1918
A. Hoogendijk	1918-1943
C. Boer	1943-1964
D. Kok	1964-1974

Secretaris

P.M Montijn	1859-1865
G.A. Muller	1865-1881
G.A. Haentjens Dekker	1882-1892
W.H.M. Doorman	1892-1927
A.G. van der Roest	1927-1942
K. Dekker	1942-1974

Penningmeester

J. Beukers sr.	1859-1896
J. Beukers jr.	1896-1899
Z. van Ingen	1900-1937
W.A. den Boer	1937-1974

Heemraden

G. van Middelkoop	1859-1861
J. Verbree	1859-1871
A. Hoogendoorn	1859-1885
Adr. Boer	1861-1873
H. Schinkel	1871-1882
J. Erkel	1873-1893
H. van Ingen	1882-1913
A. Verburg	1886-1890
W. Kastelein	1890-1898
D. Erkel	1893-1910
E. Boerefijn	1898-1909
M. Hoogendoorn	1909-1926
J. Boer Azn.	1910-1916
A. Hoogendijk	1913-1918
W. den Boer	1916-1933
P. Huisman	1918-1931
G. Kok Dzn.	1926-1943
F.W. Oskam	1931-1943
C. Boer	1933-1943
Jac. Huisman	1943
G.P.P. Boer	1943-1956
J.W.T. van Dam	1943-1961
T. Kastelein	1943-1964
D.J. Kastelein	1956-1970
C. Nell	1961-1974
C. Zwanenburg	1964-1974
T. van Woudenbergh	1970-1974

[i] *Voor deze inleiding is gebruik gemaakt van de volgende bronnen:*
- Streefland, J.H., Het Archief van de polder Langeweide, Woerden (1959.)
- Es, J. van, Grenswater, geschiedenis van het Groot-Waterschap van Woerden 1226-1995, Utrecht (2009).
- Website RHC Rijnstreek en Lopikerwaard, Lokale Historie, Polder Langeweide.

INVENTARIS
VAN HET ARCHIEF VAN DE
POLDER LANGE WEIDE EN ELFVIERTEL (1476) 1525-1974

STUKKEN VAN ALGEMENE AARD

A. Notulen

1. Resoluties van 'buurspraken', vergaderingen van schout, heemraden en ingelanden, 1591-1749. 1 charter en 1 omslag
N.B. Zie ook charter 1-1.

--. *Verslagen van de vergaderingen van schout en polderbesturen van de Lange Weide en Ruige Weide over 1718-1725 en 1766-1811, zijn te vinden in de registers in het archief van het gerecht Lange Ruige Weide (beheersnr. R029), inv.nrs. 1-3.*

2-4. Notulen van vergaderingen van stemgerechtigde ingelanden, 1855-1974. 1 pak, 1 deel en 1 omslag

2. 1855-1891, 1899 en 1910-1911, met een inhoudsopgave over 1855-1901; 1 pak
3. 1912-1944; 1 deel
4. 1945-1974. 1 omslag

5-6. Notulen van bestuursvergaderingen en afschriften van bekendmakingen en uitgaande brieven, 1850-1855 en 1861-1891. 2 delen

5. 1850-1855;
6. 1861-1891.

7-10. Notulen van bestuursvergaderingen, 1899-1901 en 1907-1974. 2 omslagen en 2 delen

7. 1899-1901; 1 omslag
8. 1907-1935; 1 deel
9. 1935-1952; 1 deel
N.B. De notulen van 1953-1965 ontbreken.
10. 1966-1974. 1 omslag

B. Ingekomen en minuten van verzonden stukken

11-14. Ingekomen stukken, 1802-1942. 1 pak en 3 omslagen

11. 1802, 1828-1834 en 1850-1860; 1 pak
12. 1861-1870;
13. 1871-1880;
14. 1922-1942.

15-16. Ingekomen en minuten van verzonden stukken,
1943-1975. 2 omslagen

15. 1943-1946;
16. 1947-1975.

17. Minuten van verzonden brieven,
1928-1942. 1 pak

18. Repertoires van gezegelde onderhandse akten van de secretaris en de polderbode,
1816-1841 en 1850-1877. 1 omslag

19. 'Brievenboek', register met afschriften van verzonden brieven,
1891-1927. 1 deel

STUKKEN BETREFFENDE BIJZONDERE ONDERWERPEN

I. ORGANISATIE

A. Grondgebied en bestuursinrichting

20. Stukken betreffende de inneming van de polder Lange Weide door het Groot-Waterschap van Woerden
1612 en 1614, met afschriften, circa 1640-1650. 1 pak

21. Bijzonder Reglement met grenskaart, 1858, met stukken betreffende de totstandkoming en besluiten tot wijziging en herziening,
1874, 1884, 1919 en 1957. 1 omslag

22. Stukken betreffende de opname van het poldertje Elfviertel in de bemaling van de Lange Weide,
1836. 2 stukken

23. Grenskaarten,
1955 en 1957. 2 stukken

B. Bestuur

24. Koninklijk besluit tot instandhouding van de polderbesturen en de bevestiging van de hun rechtskracht,
1817. 1 stuk

25. Staten van bestuurs- en personeelsleden van de polders Lange en Ruige Weide, opgemaakt door de schout van deze polders,
1818-1844 en 1866. 1 omslag

26. Stukken betreffende de verkiezing en benoeming van een schout/voorzitter of heemraad,
1859, 1861, 1867, 1871, 1873, 1879-1889, 1898, 1913-1927, 1955 en 1960-1973. 1 pak

27. Roosters van aftreding en staten van bestuursleden met vermelding van het jaar van in-

en uitdiensttreding,
1859-1879 en [ca. 1973]. 1 omslag

28. Naamlijsten van stemgerechtigde ingelanden, met vermelding van de oppervlakte van hun eigendommen,
1872-1890, 1943-1945 en 1971-1974. 1 omslag

29. Besluiten tot vaststelling van de jaarwedden van de voorzitter, bestuursleden, secretaris en penningmeester,
1920, 1927, 1932, 1935, 1958, 1963, 1970 en 1971. 1 omslag

C. Personeel

30. Stukken betreffende de benoeming van en instructie voor de timmerman-metselaar, leverancier van materialen en de watermolenaar,
1740, 1747-1750, 1779-1801, 1842 en 1865. 1 omslag

31. Akten van en stukken betreffende de borgstelling van de secretaris,
1851, 1874, 1896, 1912, 1938, 1952, 1955 en 1962. 1 omslag

32. Stukken betreffende de benoeming en het functioneren van penningmeesters,
1859 en 1938. 3 stukken

33. Akten van aanstelling en eedsaflegging van de bode en de opzichter,
1859-1865. 1 omslag

34. Stukken betreffende de benoeming en het ontslag van de secretaris,
1882, 1942 en 1964. 1 omslag

35. Instructie voor de penningmeester,
1900 en 1964. 2 stukken

36. Stukken betreffende de benoeming en het ontslag van de machinist van het poldergemaal,
1910 en 1952. 3 stukken

37. Instructie voor de machinist van het poldergemaal,
1912. 1 stuk

38. Instructie voor de secretaris,
1943. 1 katern

D. Bezittingen

1. Algemeen

39. Stukken betreffende enkele geschillen met schout en heemraden en het gerecht van Hekendorp inzake de in 1635 vastgestelde hoogte van de verponding over 15 morgen boezemland van de polder Lange Weide, gelegen onder Hekendorp,
1650-1707. 1 omslag

40. Akten van belening door de Staten van Utrecht voor de schout van de Lange Weide, met drie morgen land gelegen onder Hekendorp, ten behoeve van de burgers van de Lange Weide,
1670, 1705, 1724, 1730 en 1764. 5 charters
N.B. De charters zijn genummerd 40-1 t/m 40-5.

41. Verklaring van de Staatsraad, Administrateur van des Konings particuliere Domeinen, dat de tiendplichtigheid voor de Grove en Smalle tiend genaamd "het Binnenblok" onder de gemeente Hekendorp, is afgekocht door schout en heemraden van de Lange Weide,
1852. 1 katern

42. Verklaring van de Staatsraad, Administrateur van des Konings particuliere Domeinen, dat de tiendplichtigheid voor het blok genaamd "de helft in de tiend van de Lange Ruige Weide", is afgekocht door de gezamenlijke ingelanden van de polders Lange Weide en Ruige Weide,
1855. 1 katern

43. Stukken betreffende oorlogsschade aan bezittingen van de polder en de vergoeding voor herbeplanting van door de Duitse bezetter gerooide bomen,
1951-1955. 1 omslag

2. Aan- en verkoop

44. Akte van aankoop van Gerrit Jansz. van 34 roeden en 8 voeten land ten behoeve van de bouw van een watermolen onder de Weijpoort van Bodegraven, met kopie,
1613. 2 stukken

45. Akte van verkoop aan Jan Vrancken, molenaar te Gouda, van de oude boezem-watermolen,
1621. 1 stuk

46-47. Akten van openbare verkoop van percelen hout of gras langs de wegen binnen de polder en langs de watergangen, en van oud hout afkomstig van de watermolens,
1747-1940. 2 pakken

46. 1747-1806 en 1826-1851;
47. 1853-1923, 1926 en 1939-1940.
N.B. Zie ook de rekeningen.

48. Akte van verkoop aan IJsbrand Govertszoon van een huis en erf aan de Weijpoort onder Bodegraven, 1630, met kopie,
[eind 18e eeuw]. 2 katernen

49. Akte van verkoop aan schout en heemraden van de Weijpoort van de duikers die dienst deden tijdens de gezamenlijke bemaling,
1817. 1 stuk

50. Stukken betreffende de verkoop aan de Nederlandse Rhijnspoorweg Maatschappij te Amsterdam van enige percelen land, tuin, water en erf, gelegen onder de gemeente

Hekendorp,
1847-1851. 1 omslag

51. Akte van verkoop aan de Spoorwegmaatschappij Leiden-Woerden te ’s-Gravenhage, van enige percelen grond ten behoeve van de aanleg van de spoorweg Leiden-Woerden,
1877. 1 katern

52. Stukken betreffende de aankoop van een huis, erf en gedeelten van percelen water aan de westzijde van de Dubbele Wiericke te Driebruggen, en de vestiging van een recht van erfdienstbaarheid op een van deze percelen,
1911 en 1915. 1 omslag

53. Stukken betreffende de verkoop van de Kerkweg aan de gemeente Lange Ruige Weide,
1937-1938. 1 omslag

54. Stukken betreffende de ruiling met Aannemersmaatschappij voorheen J.P. Broekhoven te Nijmegen, van percelen weg, kade, wetering, een brug, een losplaats en de voormalige Laageindse molen, in verband met het verleggen van de Weiweg ten behoeve van de zandwinning voor de aanleg van Rijksweg 12,
1937-1939. 1 omslag

55. Stukken betreffende de verkoop aan de gemeente Hekendorp van percelen grond en water in de Langeweidse boezem,
1950-1956 en 1963-1964. 1 omslag

56. Stukken betreffende de verkoop aan de gemeente Driebruggen van een gedeelte berm aan de Goejanverwelledijk, ten behoeve van de reconstructie van de Opweg,
1969-1971. 1 omslag

57. Stukken betreffende de verkoop aan W.J. Zaal te Bodegraven van percelen grond aan de Broekdijk,
1970. 1 omslag

58. Stukken betreffende de verkoop aan ingelanden van de door hen gepachte percelen land, in verband met de opheffing van de polder,
1974. 1 omslag

3. Verpachting en verhuur

59. Akten van verpachting van percelen land gelegen in de kleine boezem onder Hekendorp,
1775-1821. 1 omslag

60. Akten van verpachting van percelen grasgewas,
1798-1808 en 1865-1882. 1 pak

61. Akten van verpachting door de polderbesturen van de Lange Weide en Ruige Weide van de boezemlanden gelegen in deze polders,
1817-1871. 1 omslag

62. Akten van verpachting van percelen bouw- en grasland,

1819-1974. 1 pak

63. Akten van de verhuur van de voormalige Hoogeindse molen, met daarbij behorende schuren en enkele percelen land van de Klaverhoek en de Paardenkamp, gelegen in de grote boezem,
1890, 1895, 1909, 1914, 1919, 1937 en 1944. 1 omslag

64. Akten van de verhuur van de voormalige machinistenwoning met schuren, hooiberg en percelen land aan de Weiweg, en van de Lange Endelkade en percelen land in de grote en kleine boezem,
1911, 1917-1919, 1925, 1928, 1931 en 1934. 1 omslag

65. Attestatie van M. van Driel, metselaar te Lange Ruige Weide, betreffende de huur van een gedeelte kade gelegen tussen het stoomgemaal en zijn eigendom,
1912. 1 stuk

66. Correspondentie met W.J. Bol te Hekendorp inzake het eigendomsrecht van een perceel grond aan de Broekdijk en de verpachting van een naastgelegen perceel,
1965-1968. 1 omslag

4. Zakelijke rechten

67. Stukken betreffende de vestiging van een erfdienstbaarheid ten behoeve van G. van der Krol te Maartensdijk voor zijn langs de Weiweg gelegen percelen weiland,
1940. 1 omslag

68. Akte waarbij ten behoeve van J.W. Uijterlinde te Zegveld recht van overpad wordt verleend over de Broekkade, eigendom van de polder, in verband met de opheffing van een spoorwegovergang aldaar, met retroakte,
1949. 2 stukken

69. Stukken betreffende de uitgifte in erfpacht aan P. Verwoerd te Hekendorp, van 200 m^2 grond, weg, water en rietland gelegen in de Langeweidse Boezem, voor een periode van 50 jaar,
1953. 1 omslag

E. Financiën

1. Begrotingen en rekeningen

70-81. Rekeningen van het morgen- en molengeld, vanaf 1858 van de polderlasten, met bijlagen,
1715-1963. 12 pakken

70. 1715, 1726-1731;
71. 1738-1750;
72. 1776-1795;
73. 1796-1813;
74. 1814-1848;
75. 1849-1870;

76. 1871-1890;
77. 1891-1904;
78. 1905-1916;
79. 1917-1927;
80. 1928-1954;
81. 1955-1963.

82-84. Begrotingen van ontvangsten en uitgaven, met memories van toelichting en besluiten tot af- en overschrijving,
1857-1964. 3 pakken

82. 1857-1882;
83. 1883-1954;
84. 1955-1964.

85. Begrotingen en rekeningen,
1964-1973. 1 pak

86. Verzoekschrift van dijkgraaf en hoogheemraden van het Groot-Waterschap van Woerden aan het polderbestuur betreffende het inleveren van de polderrekeningen over 1660-1665,
1717. 1 stuk

2. Omslag en inning van polderlasten

87. Gaarderlijsten van het binnenlands-, Rijnlands- en Woerds morgengeld,
1753-1794. 1 pak

88-92. Kohieren van de polderlasten,
1856-1954. 5 pakken

88. 1856-1890;
89. 1891-1943;
90. 1944-1954;
91. 1955-1964;
92. 1965-1974.

93. Legger of gaarderboek, register van percelen van ingelanden van de polders Lange Weide en Elfviertel, tot vaststelling van de te betalen omslag, met een alfabetisch en verwijzingsregister, artikelnrs. 1-211,
[ca. 1930-1974]. 1 deel

94. Verzamelingslegger van grondeigenaars in de polder met vermelding van de oppervlakte van hun totale grondbezit,
[ca. 1950-1973]. 1 katern

95. Artikelsgewijze legger van grondeigenaars met vermelding van hun grondbezit in de polder, opgemaakt voor de vaststelling van de omslag van de polderlasten, artikelnrs. 919-1121,
[ca. 1965-1973]. 1 pak

96. Legger of gaarderboek, register van percelen van ingelanden van de Langeweidse Boezem, tot vaststelling van de te betalen omslag, met een alfabetisch en verwijzingsregister,
[ca. 1964-1973]. 2 delen

3. Geldleningen

97. Akten van obligatie aangegaan door schout en heemraden,
1657-1811. 1 omslag en 1 charter
N.B. Het charter is genummerd 97-1.

98. Verzoekschrift aan de Staten van Utrecht betreffende het aangaan van een geldlening voor het betalen van de 200e penning over 1675-1676 en enige andere polderlasten, met kantbeschikking,
1678. 1 stuk

99. Akte van geldlening groot 1000 gulden, aangegaan bij de schout en secretaris G.N. Buddingh,
1850. 1 stuk

100. Akte van schuldbekentenis voor een geldlening groot 22.000 gulden van baron C.W.J. van Boetzelaer van Dubbeldam te Utrecht, ten behoeve van de stichting van een stoomgemaal, met afschriften,
1871. 3 stukken

101. Stukken betreffende het aangaan en de aflossing van een geldlening groot 4000 gulden ten behoeve van de vernieuwing van de stoomketel in het stoomgemaal,
1900 en 1906. 1 omslag

102. Stukken betreffende het aangaan en de aflossing van verschillende geldleningen:
- een geldlening groot 30.000 gulden ten behoeve van de stichting van een stoomgemaal en de aankoop van grond en een machinistenwoning in 1912;
- een geldlening groot 21.000 gulden ten behoeve van de stichting een windmotor in 1920,
- een geldlening groot 12.000 gulden ten behoeve van de overdracht aan het Groot-Waterschap van Woerden van het onderhoud van de boezemkaden langs de Dubbele Wiericke in 1926;
1911-1913, 1920, 1926 en 1932-1936. 1 omslag

103. Stukken betreffende het aangaan en de aflossing van verschillende geldleningen van de vier kinderen van wijlen W. Kok te Oukoop, onder meer ten behoeve van de verbetering van de machinistenwoning en de wegen in het Laageind en Hoogeind,
1932-1933, 1936 en 1939-1940. 1 omslag

104. Besluit van stemgerechtigde ingelanden tot het aangaan van een geldlening groot 15.000 gulden ten behoeve van de afkoopsom van het onderhoud aan de oostelijke kade langs de Enkele Wiericke aan het Groot-Waterschap van Woerden en hiermee verband houdende kosten,
1941. 1 stuk

105. Stukken betreffende het aangaan van een geldlening groot 8100 gulden van de

Coöperatieve Boerenleenbank te Oudewater, ten behoeve van het vervangen van drie bruggen in tertiaire weg nr. 18, het gedeelte Hekendorp-Driebruggen,
1950-1951. 1 omslag

106. Stukken betreffende het aangaan van een geldlening groot 17.000 gulden van de Coöperatieve Boerenleenbank te Bodegraven ten behoeve van het vervangen van het stoomgemaal door een elektrisch gemaal,
1955. 1 omslag

4. Boekhouding en financiële administratie

107. Grootboek voor de ontvangsten en uitgaven,
1857-1864. 1 omslag

108. Journaal van ontvangsten en uitgaven,
1951-1958. 1 deel

109. Kasboek,
1970-1974. 1 deel

F. Archief

110. Inventaris van charters, boeken, papieren en documenten toebehorend aan het ambacht van Lange Ruige Weide en de polders Lange en Ruige Weide, opgemaakt door schout en secretaris Arien Vermeij,
1778. 1 katern

111. Inventaris, opgemaakt bij de overdracht van het archief door secretaris P.M. Montijn aan zijn opvolger G.A. Muller,
1865. 1 stuk

112. Inventarissen van het polderarchief,
1881 en 1959. 2 delen

113. Stukken betreffende de archiefzorg,
1955-1956 en 1967. 1 omslag

G. Verhouding tot hogere organen

114. “Dijkbrief”, ordonnantie van keizer Maximiliaan, op het onderhoud en schouwen van de Rijndijk door vijf heemraden, gekozen uit de plaatsen Leiden, Delft, Gouda, Oudewater en met de kastelein van Woerden als dijkgraaf, 1509, met brieven over de bezwaren van de Lange Weide en Ruige Weide tegen de hun opgelegde hoefslagplicht, 1518, eenvoudige afschriften,
[ca. 1525] en [eind 18e eeuw]. 1 omslag

115. Brief van het Groot-Waterschap van Woerden betreffende de vaststelling van een omslag geheven ten behoeve van werkzaamheden aan de sluis te Spaarndam en Bodegraven en tot betaling van het nieuwe jacht voor dijkgraaf en hoogheemraden van het Groot-Waterschap van Woerden,

1701. 1 stuk

116. Brief waarbij van het Groot-Waterschap van Woerden toestemming verleent aan de polder Oukoop om brieven betreffende de waterlozing op de Enkele Wiericke alleen bij Rijnland te laten registreren, 1608, en kopie,
[ca. eind 18e eeuw]. 2 stukken

117. Keur op de boezem en de oevers van het Groot-Waterschap van Woerden,
1860. 1 stuk

118. Algemene keur van het Groot-Waterschap van Woerden op boezemwateren, dijken, kaden en daarbij behorende werken,
1868. 1 stuk

119. Contract tussen Hoogheemraadschap Rijnland en het Groot-Waterschap van Woerden enerzijds en verschillende polders, waaronder Lange Weide anderzijds, betreffende de betaling van het Rijnlands bundergeld, 1612, afschrift,
1882. 1 katern

II. TAAKUITVOERING

A. Toezicht

1. Keur en schouw

120. "Schouwbrieven", keuren op wateringen, kaden en wegen,
1600-1809. 1 omslag en 2 charters
N.B. De charters zijn genummerd 120-1 en 120-2..

121. Brief, waarbij dijkgraaf en hoogheemraden van het Groot-Waterschap van Woerden aan schout en heemraden van de Lange Weide en Ruige Weide opdragen de schouwbrieven te overleggen en deze te laten veranderen, wegens gerezen misverstanden betreffende het schouwen,
1615. 1 stuk

122. Akte van overeenkomst met de polder Weijpoort over het voeren van de schouw langs de boezem van de Lange Weide, door de schout een kroosheemraden van de Weijpoort, en over de wijze waarop deze schouw aangekondigd wordt,
1665. 1 stuk

123. Resolutie van dijkgraaf en hoogheemraden van het Groot-Waterschap van Woerden om, naar aanleiding van het verzoek van de Lange Weide, het schouwen van de boezemkade van de Dubbele Wiericke niet te hoeven uitvoeren,
1666. 1 stuk

124. Stukken betreffende het verbod aan particulieren tot het planten of hebben van bomen in de buurt van de watermolen,
1762 en 1852. 1 omslag

125. Voorwaarden voor de openbare aanbesteding van het opsnoeien van hout op de dijk ter

hoogte van het land van Mijnderd Hogendoorn, die zelf na meerdere schouwen in gebreke bleek te zijn gebleven,
1774. 1 stuk

126. Voorwaarden voor de openbare aanbesteding van het dichtmaken van wellen in het land bij particulieren,
1788 en 1817. 1 omslag

127. Keur voor de polder Lange Weide op het maken en onderhouden van de Wierickekaden, met stukken betreffende de vaststelling,
1860 en 1874. 1 omslag

128. Keur of politieverordening voor de polder Lange Weide, met stukken betreffende de vaststelling,
1869, 1899, 1944 en 1966. 1 omslag

129. Stukken betreffende een geschil met het bestuur van de stichting Verenigingsgebouw Hekendorp betreffende het lozen van afvalwater van een nog op te richten verenigingsgebouw, op het polderwater,
1956-1957. 1 omslag

2. Vergunningen

130. Stukken betreffende het tot wederopzegging verlenen van toestemming door het polderbestuur aan Balten Arienz., Cornelis Govertsz., Govert Jansz. en later ook aan Jan Govertsz., van het hebben van bebouwing op gemeenlandsgrond bij de sluis tussen de vliet en de Opweg, met afschriften,
1644 en 1657. 2 stukken

131. Stukken betreffende het verlenen van vergunning aan particulieren voor het hebben van een uitpad van hun land naar wegen in eigendom van de polder,
1879, 1965 en 1971. 1 omslag

132. Vergunning voor G. van Tuijl, graanhandelaar te Lange Ruige Weide, tot het lozen van overtollig koelwater van een zuiggasmotor op de boezem van de Lange Weide,
1909. 1 stuk

133. Vergunning aan P. Voordouw, landbouwer te Bodegraven, tot het plaatsen van een hooiberg op een perceel land in eigendom van de polder,
1913. 1 stuk

134. Stukken betreffende het verlenen van vergunning aan particulieren tot het leggen van dammen, duikers en riolering,
1919, 1921, 1953, 1957, 1965 en 1974. 1 omslag

135. Vergunning voor de Staat tot het graven en dempen van sloten en het maken van twee bruggen ten behoeve van de aanleg van Rijksweg 12, met tekeningen,
1935. 1 lias

136. Stukken betreffende het verlenen van vergunning aan de gemeente Woerden, in opdracht

van de N.V. Nederlandsche Spoorwegen, tot het leggen van een kabel richting de spoorwegovergang bij Hekendorp ten behoeve van de knipperlichtinstallatie,
1942 en 1950. 1 omslag

137. Stukken betreffende het verlenen van vergunning aan nutsbedrijven voor het leggen van elektriciteits- en telecommunicatiekabels in de polder,
1950, 1953-1955, 1958, 1961-1962, 1968-1970 en 1974. 1 omslag

138. Stukken betreffende het verlenen van vergunningen aan nutsbedrijven tot het leggen, houden en verleggen van een gasleiding in de Langeweidseweg en de Weiweg,
1956-1957, 1964-1965 en 1973. 1 omslag

139. Vergunning voor de gemeente Hekendorp tot het leggen van riolering ten behoeve van nieuw te bouwen woningwetwoningen,
1953. 1 stuk

140. Stukken betreffende het verlenen van vergunning aan de gemeente Hekendorp tot het dempen van sloten in verband met bouwrijp maken van gronden in het uitbreidingsplan in die gemeente met stukken betreffende een geschil inzake het weigeren van vergunning tot het lozen van rioolwater van (nog te bouwen) woningen op het polderwater,
1958-1962. 1 omslag

141. Stukken betreffende het verlenen van vergunning aan particulieren tot het maken van bruggen over de wetering langs het Hoogeind, naar eigen terrein,
1958, 1967 en 1969. 1 omslag

142. Stukken betreffende het - gezamenlijk met het Groot-Waterschap van Woerden - verlenen van vergunning aan de provincie Zuid-Holland tot het doen van werkzaamheden aan de oostelijke kade van de Enkele Wiericke, het maken van twee bruggen en het dempen en graven van sloten, alles ten behoeve van de aanleg van een fietspad tussen Driebruggen en de Reeuwijkse Plassen,
1959-1962. 1 omslag

143. Stukken betreffende de vergunning verleend aan de gemeente Hekendorp tot het maken van een oprit van de Opweg naar de Goejanverwelledijk,
1961. 3 stukken

144. Stukken betreffende de vergunning verleend aan de Nederlandsche Heidemaatschappij, tot het hebben en houden van een onderbemaling ten behoeve van de aanleg van een sportveld,
1961-1962. 1 omslag

145. Stukken betreffende het verlenen van vergunning aan Betonfabriek “Driebruggen”, tot het maken van een tweede brug over de Vliet,
1966. 1 omslag

146. Stukken betreffende het verlenen van vergunning aan de N.V. Samenwerkende Electriciteits-Productiebedrijven te Arnhem, voor de vestiging van een zakelijk recht inzake de aanleg van de 380 kV-hoogspanningslijn Krimpen a/d IJssel – Diemen,
1966-1967. 1 omslag

147. Stukken betreffende het verlenen van vergunning aan de Gemeente Driebruggen tot het dempen van een gedeelte sloot, in verband met de reconstructie van de Tiendweg,
1971-1972. 1 omslag

B. Beheer en onderhoud van waterstaatswerken

1. Waterstand en bemaling

148. Vonnis van de Hoge Raad in een geschil tussen het polderbestuur en de stad Gouda enerzijds en het Groot-Waterschap van Woerden als beheerder van de bruggen en sluizen in de Wierickes anderzijds, waarbij laatstgenoemd college opgedragen wordt de schotdeuren en sluizen te sluiten bij laag water, 1639, met retroakten, deels afschriften,
1524, 1538 en 1584. 1 omslag

149. Stukken betreffende een geschil met het Groot-Waterschap van Woerden en het Hoogheemraadschap van Rijnland inzake het lozen van water door de polder op de Rijn,
1608. 1 omslag

150. Resolutie van dijkgraaf en hoogheemraden van het Groot-Waterschap van Woerden dat de ingelanden van de Zuidzijde, Weijpoort, Oukoop en Elfviertel zich voor het lozen van water op de Wiericke moeten houden aan het peil aangegeven op de Visbrug te Woerden, afschrift,
1608. 1 stuk

151. Brief aan het hof van Utrecht met het verzoek om op te treden tegen ingelanden van de Nederpolder (“Elfviertel”) onder Hekendorp, inzake het lozen van water op de Enkele Wiericke in plaats van op de Hollandse IJssel,
1611. 1 stuk

152. Verslag van een geschil tussen het Groot-Waterschap van Woerden en de polders Lange Weide, Zuidzijde en Weijpoort, inzake het plaatsen van een peilschaal in de Enkele Wiericke bij de watermolen van Oukoop, met afschrift,
1656. 2 stukken

153. Stukken betreffende een proces gevoerd met de ingelanden van de Nederpolder (“Elfviertel”) onder Hekendorp, inzake het onderhoud aan de Opweg als boezemkade, vastgesteld in het contract van 1592, en de te nemen maatregelen om het overtollige water dat nu de eerstgenoemde polder instroomt, op een juiste manier af te voeren,
1693, 1694 en 1699. 1 omslag

154. Besluit van dijkgraaf en hoogheemraden van het Groot-Waterschap van Woerden op een verzoekschrift om water, dat vanuit de Lek de polder instroomt, tijdelijk te mogen lozen op de Dubbele Wiericke, met afschrift,
1726. 1 stuk

155. Stukken betreffende een geschil met de ingelanden van Elfviertel over de bemaling van de polder Lange Weide,
1741-1742. 1 omslag

156. Keur van het Groot-Waterschap van Woerden op het verhogen van het peilmerk en het malen op de Dubbele Wiericke door de polders Lange Weide en Ruige Weide,
1809. 1 katern

157. Stukken betreffende een overeenkomst met de ingelanden van de polder Weijpoort, over de gezamenlijke bemaling van die polder,
1814-1817. 1 omslag

158. Stukken betreffende het lozen van water van de polder Groot-Hekendorp op de Wiericke, na de inname van die polder binnen het Groot-Waterschap van Woerden,
1815. 1 omslag

159. Stukken betreffende een geschil met de ingelanden van Elfviertel inzake de betaling van de bemalingskosten aan de polder Lange Weide over 1856,
1859. 2 stukken

160. Vergunning van het Groot-Waterschap van Woerden tot lozing van polderwater op de Dubbele Wiericke, in verband met de stichting van een stoomgemaal nabij Driebruggen,
1911. 1 stuk

161. Besluit tot vaststelling van het zomer- en winterpeil van de waterstand in de polder,
1956. 1 stuk

162. Stukken betreffende de overeenkomst met het Hoogheemraadschap Rijnland, waarbij de polder Lange Weide afstand doet van de rechten inzake de waterlozing uit het akkoord van 1612 en tot opheffing van de lozingsovereenkomst van 1605 tussen Rijnland en de – inmiddels bij de polder Lange Weide behorende – polder Elfviertel,
1957-1959. 1 omslag

2. Watergangen

163. Voorwaarden voor het graven van een nieuwe molenvliet door de Weiweg naar de Rijn, naar aanleiding van een uitspraak van de Staten van Holland en Westfriesland en die van Utrecht, met afschrift, z.j.,
1612. 1 omslag

164. Kennisgevingen van dijkgraaf en hoogheemraden van het Groot-Waterschap van Woerden, van hun voornemen tot het verstellen van de peilschalen in zowel de Enkele als Dubbele Wiericke,
1716, 1717 en 1719. 3 stukken

165. Voorwaarden voor de openbare aanbesteding van het schoonhouden van de gemeenlandshoefslagen van de Enkele en Dubbele Wiericke,
1728. 2 katernen

166. Voorwaarden voor openbare aanbestedingen van het uitbaggeren en verbreden van de vlieten en duikers bij zowel de Hoogeindse als de Laageindse molen,
1760, 1772 en 1847. 1 omslag

167. Keur op het vissen met fuiken en netten in molenweteringen binnen het Groot-

Waterschap van Woerden,
1763. 1 stuk

168. Attestatie van C. Verwoerd, molenaar van de Hoogeindse molen, tot aanneming van de schouw en het onderhoud van het banwerk voor 10 gulden per jaar,
1847. 1 stuk

3. Bruggen, duikers en dammen

169. Stukken betreffende de verkrijging van toestemming van het Groot-Waterschap van Woerden, het hoogheemraadschap van Rijnland en de Staten van Holland en die van Utrecht, tot het leggen van nieuwe duikers in de boezemkade ten behoeve van het lozen van water, via de Dubbele Wiericke op de Rijn,
1649-1651. 1 omslag en 3 charters
N.B. De charters zijn genummerd 169-1 t/m 169-3-.

170. Brief van dijkgraaf en hoogheemraden van het Groot-Waterschap van Woerden dat zij bij het maken van een vaste brug of ophaalbrug over de Dubbele Wiericke te Lange Ruige Weide, rekening zullen houden met ingebrachte argumenten van aangrenzende polders,
1657. 1 omslag

171. Voorwaarden voor de openbare aanbesteding van het leggen van dammen voor en reparatie van de sluis bij Goejanverwelle,
1670. 1 katern

172. Brief van het Groot-Waterschap van Woerden, waarin de polderbesturen van het Westeinde van Waarder, de Lange Weide en Weijpoort worden opgedragen een dam aan de noordzijde van de Dubbele Wiericke, op te ruimen, afschrift,
1676. 1 stuk

173. Keur op het leggen van duikers door de Rijndijk of andere dijken en polderkaden binnen het Groot-Waterschap van Woerden,
1757. 1 stuk

174. Stukken betreffende het rooien van bomen bij de Hogebrug te Lange Ruige Weide, ter bescherming van het uitzakken van de oprit bij deze brug, die eigendom is van het Groot-Waterschap van Woerden,
1777. 3 stukken

175. Voorwaarden voor de openbare aanbesteding van het maken van bruggen door de Broekerdijk, over de Hoogeindse molenvliet en in de Kerkweg bij het schoolhuis,
[ca. 1800], 1804 en 1815. 1 omslag

176. Akte van overeenkomst met de Nederlandsche Rhijnspoorweg Maatschappij te Amsterdam betreffende het maken en onderhouden van een brug over de watergang bij de Langeweidse molen,
1853. 1 stuk

177. Stukken betreffende een overeenkomst met de N.V. Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen te Utrecht tot het opruimen van een duiker onder de spoorweg

Utrecht – Rotterdam,
1936-1937. 1 omslag

178. Besluit tot overname van particuliere eigenaren van het onderhoud van de bruggen in de Langeweidseweg, in verband met de aanleg van de tertiaire weg,
1942. 1 stuk

4. Kaden en dijken

179. Voorwaarden voor de openbare aanbesteding van het uitdiepen van de sloot langs de Endelkade en het verhogen, verzwaren en verbreden van de Endelkade zelf,
1613 en 1784. 2 katernen

180 Brieven van de schout van Waddinxveen betreffende door hem ten behoeve van het polderbestuur gevoerde gesprekken met dijkgraaf en hoogheemraden van Delfland over de verzwaring van de Wierickekade,
1638. 1 omslag

181. Staat van de onderhoudsplichtigen van de boezemkaden in de polder, opgemaakt door de schout en heemraden van de polder en de landmeter van het Hof van Holland,
1643. 1 katern

182. Akte van overeenkomst met Gerard Mouliaert, betreffende het onderhoud van de kade aan de westzijde van de voorvliet in de Weijpoort en het banwerk van deze vliet,
1682. 1 stuk

183. Stukken betreffende het verkrijgen van toestemming van het Groot-Waterschap van Woerden tot het baggeren in de Enkele of Dubbele Wiericke om daarmee de boezemkaden te verzwaren,
1738-1842. 1 pak

184. Stukken betreffende het plaatsen van hoefslagpalen op de kaden van de Enkele en Dubbele Wiericke,
1774. 2 stukken

185. Bestek voor de aanbesteding van het verbreden en verhogen van de kade langs de voorvliet van de Hoogeindse molen,
1774. 1 katern

186. Stukken betreffende enkele geschillen met het Groot-Waterschap van Woerden inzake de (betaling van kosten voor de) verhoging van de kade langs de Enkele Wiericke,
1819-1820 en 1864. 1 omslag

187. Staten van de opgave van dijkwachtplichtigen in de polder, behorende tot het dijkleger van het Groot-Waterschap van Woerden,
1861-1869 en 1950-1974. 1 omslag
N.B. Zie ook de ingekomen en minuten van verzonden stukken, inv.nr. 16-17 en 21-23.

188. Staat van hoefslagplichtigen van de boezemkade,
1861. 1 katern

189. Vonnis van de kantonrechter te Woerden tot vrijspraak van Jan Baelde in een zaak tegen hem aangespannen wegens het maken van opening in de Wierickekade,
1872. 1 katern

190. 'Hoefslagboeken', staten van de hoefslagplichtigen van de Langeweidseweg, voor- en achterkade, gelegen in de polder,
[ca. 1910]. 3 delen

191. Besluit tot en akte van overeenkomst met het Groot-Waterschap van Woerden betreffende de overname van het onderhoud van de boezemkaden langs de Dubbele Wiericke,
1926. 2 stukken

192. Naamlijst van hoefslagplichtigen, met vermelding van de lengte van het door hen te onderhouden gedeelte, met tekening waarop aangegeven de hoefslagnummers,
[ca. 1935]. 2 stukken

193. Correspondentie met het Groot-Waterschap van Woerden over de betaling van kosten in verband met het verzwaren van de bij dit waterschap in onderhoud zijnde kaden van de Enkele en Dubbele Wiericke, en betreffende het plaatsen van afrasteringen op en langs deze kaden,
1941, 1950-1952 en 1956. 1 omslag

194. Naamlijst van inwoners van de polder die tijdelijk tot het doen van persoonlijke diensten opgeroepen kunnen worden tot bewaking of verdediging van de kaden langs de Enkele en Dubbele Wiericke,
[ca. 1940 en ca. 1960]. 1 omslag

5. Molens en gemalen

195. Akte waarbij Johan, burggraaf van Montfoort, heer van Linschoten, Hekendorp etc. toestemming verleent aan schout en gemene buren van de Lange Weide, tot het oprichten van een watermolen onder Hekendorp, afschriften en kopieën,
1476 en 1515. 1 omslag

--. Akte van de aankoop van Gerrit Jansz. van 34 roeden en 8 voeten land ten behoeve van de bouw van een watermolen onder de Weijpoort van Bodegraven, met kopie,
1613. 2 stukken
N.B. Zie inv.nr. 44.

--. Akte van verkoop aan Jan Vrancken, molenaar te Gouda, van de oude boezemwater-molen,
1621. 1 stuk
N.B. Zie inv.nr. 45.

196. Stukken betreffende de aanbesteding van de bouw, herstel en uitbreiding van de Laageindse molen,
1674, 1703, 1704, 1718 en 1822. 1 omslag

197. Bestek en voorwaarden voor de aanbesteding van onderhoudswerkzaamheden en het vernieuwen van het bovenhuis van de Hoogeindse molen,
1715 en 1720. 1 omslag

198. Akte van aanbesteding van het malen van de Laageindse molen in de Weijpoort en de Hoogeindse of Boezemmolen onder Hekendorp,
1744. 1 stuk

199. Bestek en voorwaarden voor de aanbesteding van het meerjarig onderhoud van verschillende waterwerken (waaronder de watermolens en later het gemaal),
1840 en 1882-1900. 1 omslag

200. Akte van overeenkomst met J. IJpelaar Jz., zeilmaker te Gouda, tot het leveren en onderhouden van de zeilen en het touwwerk van de beide molens,
1861. 1 stuk

201. Stukken betreffende de stichting van het stoomgemaal "Muller", gelegen in de polder Weijpoort, en de verandering van het pompradgemaal tot schepradgemaal, met een index op onderwerp,
1870-1874. 1 pak en 5 tekeningen
N.B. De tekeningen zijn apart geborgen, depot 5.173.

202. Voorwaarden voor de aanbesteding van het afbreken van het bovenhuis van de Hoogeindse molen, het inrichten van de ondertoren tot woonhuis, het bouwen van een kolenbergplaats en het maken van beschoeiingen en duikers,
1881. 1 stuk

203. Akte van overeenkomst met en bestek en voorwaarden voor de firma Gebr. Stork en Co. te Hengelo tot het maken, plaatsen en in werking brengen van een stoomketel ten behoeve van het stoomgemaal, met kopie,
1899 en 1900. 3 stukken

204. Brief waarbij Arie Rijsdijk, sloper en metaalhandelaar te Hendrik Ido Ambacht zich inschrijft voor de aankoop van de stoommachine met scheprad,
1912. 1 stuk

205. Vergunning van het Groot-Waterschap van Woerden tot stichting van een windmotor (zgn. Amerikaanse windmolen) op het terrein van de voormalige Hoogeindse molen,
1920. 1 stuk
N.B. Zie inv.nr. 102.

206. Akte van deelname in de Onderlinge Brand-Waarborg Maatschappij voor poldergemalen, te Amsterdam, ten behoeve van het stoomgemaal,
1921. 1 stuk

207. Verzoekschrift van en vergunning voor de polder Groot-Hekendorp tot het plaatsen van palen in de Langeweidse Boezem ten behoeve van de aanleg van elektrisch licht in het gemaal en de machinistenwoning van die polder,
1950. 2 stukken

208. Rapport door Adviseursbureau J. v.d. Boogaard te Aalsmeer, betreffende de vernieuwing van de bemalingsinstallatie,
1955. 1 katern

209. Stukken betreffende de overeenkomst met de gemeente Woerden, later de gemeente Gouda, betreffende de levering van elektriciteit ten behoeve van het poldergemaal,
1956 en 1960-1967. 1 omslag

6. Wegen en voetpaden

210. Akte ven overeenkomst met de ingelanden van de Nederpolder (Elfviertel) betreffende het onderhoud van de Opweg, 1592, afschrift,
1610. 1 omslag

211. Akten van de verkoop van door derden van onroerend goed, waarop recht van uitpad ten behoeve van de polder is gevestigd, 1612 en 1645, afschriften,
[ca. 18e eeuw]. 1 omslag

212. Akte van overeenkomst met de schout van Hekendorp over het maken en onderhouden van een uitpad vanuit de Langeweidse boezem naar de IJsseldijk, met afschrift,
1670. 1 stuk

213. Attestatie van Heijndrick Muijen, meester-timmerman en Cornelis Stolwijcker, timmerman, voor schout en schepenen van Lange Ruige Weide, over de opmeting van de Opweg, de Langeweidse boezem en het slootje tussen de Opweg en Elfviertel,
1694. 1 katern

214. Kohieren van de omslag voor de onderhoudskosten van de Opweg resp. de Endelkade,
[ca. 1716] en 1734. 2 katernen

215. Akte van overeenkomst met de Nederlandse Rhijnspoorweg Maatschappij te Amsterdam betreffende het vervallen verklaren van het recht van het polderbestuur tot het hebben van een overweg over de spoorweg ten westen van de Dubbele Wiericke, met lijst van handtekeningen van ingelanden,
1855. 2 stukken

216. Stukken betreffende het ontwerp en de vaststelling van de keur op het zanden en onderhouden van de zandweg (het Hoogeind en Laageind) gelegen in de polder,
1862. 1 omslag

217. Processen-verbaal van onderzoek door schout en heemraden naar de toestand van de wegen, voetpaden en kunstwerken in de polder,
1880-1898. 1 omslag

--. Stukken betreffende de verkoop van de Kerkweg aan de gemeente Lange Ruige Weide,
1937-1938. 1 omslag
N.B. Zie inv.nr. 53.

218. Besluit van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland tot indeling van de Langeweidsedijk, de Broekdijk en de Ruigeweidseweg in de gemeente Lange Ruige Weide, in wegklasse B,

1939. 1 stuk

219. Stukken betreffende het onderhoud aan het Laageind, Hoogeind en de Weiweg en het verkrijgen van bijdragen in de kosten hiervoor van de provincie Zuid-Holland en de gemeente Lange Ruige Weide,
1950-1959. 1 omslag

220. Stukken betreffende verbetering van tertiaire weg nr. 18, het gedeelte Opweg en Hoogeind, en het vervangen van drie bruggen,
1950. 1 omslag

221. Correspondentie met Provinciale Waterstaat in Zuid-Holland naar aanleiding van in gemeentelijke wegenverslagen beschreven gebreken aan wegen,
1960-1974. 1 omslag

222. Stukken betreffende de overdracht aan de gemeente Lange Ruige Weide, later de gemeente Driebruggen, van het beheer en onderhoud van het Laageind, Hoogeind, de Broekdijk en de Opweg,
1962-1963 en 1972-1974. 1 omslag

223. Stukken betreffende de vuilstortplaats aan de Weiweg en het verlenen van ontheffing aan de gemeente Bodegraven voor het berijden van deze B-weg met vuilniswagens,
1963-1966. 1 omslag

224. Correspondentie met de gemeente Bodegraven inzake de eventuele overdracht van het beheer en onderhoud van de Weiweg,
1966-1974. 1 omslag

225. Stukken betreffende de plaatsing op en het afvoeren van het tertiair en quartair wegenplan, van bij de polder in onderhoud zijnde wegen,
1968 en 1972-1973. 1 omslag

CONCORDANS ARCHIEF POLDER LANGE WEIDE EN ELFVIERTEL

De concordans geeft aan welke nieuwe nummers de archiefstukken in deze inventaris hebben gekregen ter vervanging van de nummering van de 'Inventaris van het archief van de polder Lange Weide door J.H. Streefland ('s-Gravenhage, 1959)' en de aanvullende inventaris van P.F. Duinker uit 1968.

Oud	Nieuw
1	173
2	117
3	118
4	120
5	121
6	127
7	128
8	128
9	21
10	1
11	2, 3
12	5,6
13	7,8
14	11
15	12
16	13
17	14
18	14
19	14
20	19
21	17
22	15
23	16
24	vvv
25	24
26	25
27	27
28	28
29	26
30	26
31	26
32	31
33	30,32,33,35
34	187
35	86
36	110

Oud	Nieuw
37	111
38	112
39	50
40	51
41	52
42	52
43	54
44	46-47
45	46-47
46	46-47
47	46-47
48	48
49	130
50	59
51	61
52	62
53	62
54	62
55	65
56	133
57	60
58	60
59	63
60	64
61	114
62	119
63	39
64	115
65	39
66	41
67	41
68	97
69	40
70	98
71	99
72	100

Oud	Nieuw
73	214
74	87
75	116
76	18
77	naar archief H112
78	18
79	18
80	70
81	71
82	72
83	73
84	74
85	75
86	75
87	75
88	76
89	76
90	76
91	77
92	77
93	78
94	78
95	79
96	79
97	80
98	80
99	80
100	80
101	148
102	151
103	163
104	20
105	122
106	153
107	154
108	155

Oud	Nieuw
109	157
110	158
111	22
112	159
113	181
114	188
115	190
116	199
117	199
118	150
119	152
120	164
121	165
122	166
123	166
124	168
125	166
126	132
127	171
128	49
129	179
130	169
131	123
132	182
133	183
134	185
135	186
136	186
137	189
138	191
139	195
140	44
141	45
142	196
143	197
144	124
145	124
146	200
147	201
148	201
149	202
150	203
151	204

Oud	Nieuw
152	170
153	175
154	176
155	210
156	211
157	211
158	212
159	125
160	174
161	215
162	216
163	131
164	217
165	53
166	vvv
167	126
168	126
169	vvv
170	vvv
171	120
172	128
173	vvv
174	vvv
175	21
176	11-16
177	29
178	vvv
179	28
180	vvv
181	vvv
182	34
183	vvv
184	vvv
185	32
186	31
187	34
188	187
189	36
190	113
191	43
192	43
193	55
194	47

Oud	Nieuw
195	vvv
196	62
197	niet aangetroffen
198	69
199	101
200	101
201	102
202	102
203	102
204	102
205	102
206	103
207	103
208	103
209	104
210	105
211	106
212	vvv
213	vvv
214	90
215	83
216	80
217	73 en vvv
218	149
219	219
220	vvv
221	129
222	162
223	140
224	184
225	192
226	vvv
227	161
228	183
229	193
230	193
231	198
232	160
233	205
234	206
235	vvv
236	209
237	vvv

238	177
239	213
240	53
241	42
242	218
243	vvv
244	67
245	178
246	68
247	219
248	vvv
249	219
250	219
251	vvv
252	vvv
253	vvv
254	136
255	vvv
256	207
257	137
258	137
259	139
260	134
261	137
262	137
263	138
264	vvv
265	135
266	134
267	141
268	142